Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad houdende wijziging van Verordening (EU) nr. 952/2013 tot vaststelling van het douanewetboek

(COM(2018) 259 final — 2018/0123 (COD))

(2018/C 367/08)

Rapporteur: **Antonello PEZZINI**

Raadpleging	Europees Parlement, 28.5.2018
	Raad, 29.5.2018
Rechtsgrondslag	Artikel 114 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
Bevoegde afdeling	Interne Markt, Productie en Consumptie
Goedkeuring door de voltallige vergadering	12.7.2018
Zitting nr.	536
Stemuitslag	147/0/2
(voor/tegen/onthoudingen)	

1. **Conclusies en aanbevelingen**

1.1. Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) heeft er altijd op gewezen dat een efficiënte douane-unie een conditio sine qua non is voor het Europese integratieproces, om te zorgen voor een efficiënt, veilig en transparant vrij verkeer van goederen, voor een maximale bescherming van consumenten en milieu, voor kwaliteitsvolle banen en voor een doeltreffende bestrijding van fraude en namaak.

1.2. Het EESC benadrukt dat er een duidelijk, transparant en ondubbelzinnig regelgevingskader moet komen voor alle openbare en particuliere marktdeelnemers en actoren die in het douanegebied van de Unie actief zijn, waarbij vaste definities, procedures en termen moeten worden gebruikt die van toepassing zijn op goederen die het douanegebied van de Unie binnenkomen of verlaten, zodat de douane-unie zelf doeltreffend kan functioneren, aansluitend bij de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijk handelsbeleid.

1.3. Het EESC staat dan ook achter het voorgestelde regelgevingskader, namelijk:

— de wijzigingen van de technische normen en voorschriften van het douanewetboek van de Unie (DWU);

— de correctie van technische fouten en omissies door het wetboek in overeenstemming te brengen met de Internationale Overeenkomst tussen de EU en Canada (CETA);

— de opname in het douanegebied van de Unie van de enclaves van de gemeente Campione en de territoriale wateren van het Luganomeer, zoals gevraagd door de betrokken lidstaat.

1.4. Volgens het Comité is het voor de Unie en de landen waarmee zij vrijhandelsovereenkomsten heeft gesloten, van essentieel belang dat deze gezamenlijke inspanning wordt ondersteund, zodat vrije en eerlijke handel in een dynamische en toekomstgerichte samenleving wordt bevorderd, de economische activiteit wordt gestimuleerd en gemeenschappelijke waarden en ideeën worden gepromoot. Deze waarden hebben concreet gestalte gekregen in de Europese Akte van 1986 en in het douanewetboek van 1992, dat in het DWU van 2013 is verfijnd, en zijn als voorstel opgenomen in de langetermijnbegroting voor 2021-2027, ter ondersteuning van een efficiëntere belasting- en douanesamenwerking in de Unie.

1.5. Wat de opname van „territoriale enclaves” betreft, beveelt het Comité aan om er in het bijzonder op toe te zien dat in de Richtlijnen 2008/118/EG (accijnsrichtlijn) en 2006/112/EG (btw-richtlijn) tegelijkertijd de nodige wijzigingen worden aangebracht.

1.6. Het EESC zou graag zien dat de Commissie hem in 2021 het geplande tussentijdse evaluatieverslag over het rechtskader van het DWU voorlegt, zodat kan worden beoordeeld of de met onderhavige verordening aangebrachte wijzigingen wel adequaat zijn en of de gemeenschappelijke digitale systemen die tegen die tijd geactiveerd moeten zijn, wel doeltreffend zijn.

2. **Inleiding**

2.1. De douane-unie is een exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie op grond van artikel 3 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en het douanewetboek van de Unie (DWU) heeft het mogelijk gemaakt:

— eerdere, uiteenlopende normen te harmoniseren;

— gelijke behandeling toe te passen;

— rechtmatig sancties op te leggen.

2.2. Op 1 mei 2016 zijn nieuwe douaneregels van kracht geworden, met als doel het leven van bedrijven die in Europa actief zijn, te vereenvoudigen en de consumentenbescherming te verbeteren. Met het nieuwe EU-douanewetboek is de in 1992 in werking getreden EU-douanewetgeving grondig herzien.

2.3. Met de Europese Akte van 1986, die in juli 1987 in werking is getreden, is een proces begonnen dat in drie fasen — in 1990 voor kapitaal, in 1993 voor goederen en in 1999 voor de eenheidsmunt — heeft geleid tot de bepalingen van artikel 28 van het VWEU die met name betrekking hebben op „het verbod van in- en uitvoerrechten en van alle heffingen van gelijke werking in het verkeer tussen de lidstaten onderling".

2.4. Na het wetboek van 1992 en de verordening van 2008 is er in 2013 het huidige DWU gekomen — aangevuld met een aantal gedelegeerde en uitvoeringsverordeningen — dat een mijlpaal vormt voor de Europese douane-unie: het DWU is het kader waarbinnen jaarlijks goederen ter waarde van meer dan 3 000 miljard EUR de EU kunnen binnenkomen en verlaten.

2.5. Na de inwerkingtreding van de nieuwe materiële bepalingen van Verordening (EU) nr. 952/2013 tot vaststelling van het DWU heeft het raadplegingsproces met de lidstaten en de ondernemingen het mogelijk gemaakt fouten en technische anomalieën aan het licht te brengen, die moeten worden gecorrigeerd om rechtszekerheid en samenhang van het recht te waarborgen.

2.6. Het douanegebied van de EU valt immers niet precies samen met de som van de gebieden die deel uitmaken van het geofysische grondgebied van de EU. Bepaalde gebieden binnen het grondgebied van de verschillende lidstaten zijn uitgesloten van het douanegebied van de EU, terwijl andere gebieden die geen deel uitmaken van het geofysische gebied van de Unie, in feite worden beschouwd als deel uitmakend van het douanegebied.

2.7. Terwijl de Oostenrijkse gebieden Jungholz en Mittelberg, het vorstendom Monaco, de republiek San Marino, de Franse overzeese departementen (Martinique, Guadeloupe, Frans Guyana en Réunion), Man en de Canarische Eilanden deel uitmaken van het douanegebied van de EU, zijn bepaalde gebieden die deel uitmaken van het geofysische grondgebied van de EU ervan uitgesloten, zoals de Faeröer, Helgoland en Busingen, Ceuta en Melilla, de Franse overzeese gebieden (Frans-Polynesië, Wallis en Futuna, Nieuw-Caledonië, de Franse Antarctische en Australeilanden en de territoriale gemeenschappen van Mayotte, St. Pierre en Miquelon) alsook Livigno. Tot nu toe waren ook Campione d'Italia en de Italiaanse nationale wateren van het Luganomeer tussen Ponte Tresa en Porto Ceresio uitgesloten; Italië heeft evenwel verzocht deze gebieden in de douane-unie op te nemen.

2.8. De onderhandelingen over een uitgebreide economische en handelsovereenkomst tussen de EU en Canada (CETA) zijn in september 2014 afgerond bij Besluit (EU) 2017/37 van de Raad van 28 oktober 2016. Bij die overeenkomst, die op 21 september 2017 in werking is getreden, is 99 % van de douanerechten afgeschaft, evenals een groot aantal andere belemmeringen waarmee bedrijven tot nu toe te kampen hadden.

2.9. De CETA-overeenkomst, waarover het EESC zich al meermaals heeft uitgesproken ([1]), bevat een aantal aspecten van groot douanebelang, aangezien ze in artikel 1, lid 4, een vrijhandelszone instelt tussen Canada en de Europese Unie overeenkomstig artikel XXIV van de GATT (1994) ([2]) en artikel V van de GATS ([3]) (van de CETA). De overeenkomst doet in ieder geval geen afbreuk aan de aanvullende rechten en verplichtingen die reeds tussen de overeenkomstsluitende partijen bestaan op grond van de WTO-overeenkomst, noch aan enige andere overeenkomst waarbij zij partij zijn ([4]).

([1]) PB C 48 van 15.2.2011, blz. 87; PB C 332 van 8.10.2015, blz. 45; PB C 227 van 28.6.2018, blz. 27.
([2]) *General Agreement on Tariffs and Trade (Algemene Overeenkomst inzake tarieven en handel).*
([3]) *General Agreement on Trade in Services (Algemene Overeenkomst inzake de handel in diensten).*
([4]) Zie artikel 1.5 CETA.

2.10. De vrijhandelszone omvat, tenzij anders aangegeven ([5]):

— voor Canada: zijn landgedeelte, zijn luchtruim, zijn binnen- en maritieme territoriale wateren, alsmede zijn exclusieve economische zone, zoals omschreven in de Canadese nationale wetgeving, overeenkomstig deel V van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, gedaan te Montego Bay op 10 december 1982 („UNCLOS-Verdrag" ([6])); zijn continentaal plat, zoals omschreven in de Canadese nationale wetgeving, overeenkomstig deel VI van Unclos;

— voor de Europese Unie, de gebieden waar het VEU en het VWEU van toepassing zijn, onder de in die Verdragen vastgestelde voorwaarden, en, wat de bepalingen betreffende de tariefbehandeling van goederen betreft, ook de delen van het douanegebied van de Europese Unie die niet onder de Verdragen vallen.

2.10.1. De EU en Canada hebben samen met de CETA een gemeenschappelijk interpretatief instrument ([7]) ondertekend dat rechtskracht zal hebben en waarin duidelijk en ondubbelzinnig wordt beschreven wat Canada en de Europese Unie zijn overeengekomen in een aantal CETA-artikelen, bijv. betreffende het nieuwe rechtsstelsel voor investeringsbescherming, het recht op wetgeving, openbare diensten en milieu- en arbeidsbescherming.

2.10.2. Tijdens het regelmatige overlegproces met de lidstaten en het bedrijfsleven is een aantal fouten en technische anomalieën aan het licht gekomen die moeten worden gecorrigeerd om rechtszekerheid en samenhang van het recht te waarborgen. Dit is de achtergrond van de voorstellen van de Commissie, waarbij o.a. een voorstel erop gericht is het DWU op één lijn te brengen met een internationale overeenkomst die ten tijde van de goedkeuring van het wetboek nog niet van kracht was, en een ander voorstel betrekking heeft op het verzoek van Italië om een deel van zijn grondgebied in het douanegebied van de EU op te nemen.

3. **De voorstellen van de Commissie**

3.1. De Commissie stelt voor het douanewetboek van de EU te wijzigen om:

— technische fouten en omissies te corrigeren, met inbegrip van de harmonisatie van het DWU met de bepalingen van internationale overeenkomsten die nog niet van kracht waren op het moment dat het wetboek werd aangenomen, zoals de uitgebreide economische en handelsovereenkomst (CETA) tussen de Unie en Canada;

— de definitie van het douanegebied van de Unie te wijzigen, teneinde de Italiaanse gemeente Campione d'Italia en de Italiaanse wateren van het Luganomeer erin op te nemen;

— te voorzien in specificaties en aanvullingen voor besluiten en procedurele termijnen, wat betreft bindende tariefinlichtingen, summiere aangiften bij binnenkomst, aangiften tijdelijke opslag, summiere aangiften van uitgaan of kennisgevingen van wederuitvoer, vrijstellingen van invoerrechten, in het kader van regelingen voor passieve veredeling.

4. **Algemene opmerkingen**

4.1. Het EESC staat volledig achter de doelstelling van de Commissie om het EU-douanewetboek (DWU) zodanig technisch te wijzigen dat het niet alleen voldoet aan de doelstelling om het concurrentievermogen van het Europese bedrijfsleven te verbeteren, maar ook om de financiële en economische belangen van de EU beter te beschermen, de werkgelegenheid te verbeteren en de veiligheid van de consument te vergroten.

4.2. Het EESC wijst op het belang dat de CETA hecht aan handel en duurzame ontwikkeling, op de relevante verbintenissen die de verdragsluitende partijen in het kader van het gemeenschappelijk interpretatief instrument zijn aangegaan om de bepalingen van dat instrument aan te scherpen, alsook op de positieve benadering van het nieuwe model wat betreft de beslechting van investeringsgeschillen.

4.3. Het Comité is dan ook ingenomen met het voornemen om de EU-wetgeving in overeenstemming te brengen met de met Canada gesloten overeenkomsten inzake:

— bindende tariefinlichtingen;

— tijdelijke opslag;

— summiere aangifte van binnenkomst en te verstrekken gegevens indien voor de aankomst geen informatie over goederen van buiten de Unie is verstrekt;

([5]) Zie artikel 1.3 CETA.

([6]) *United Nations Convention on the Law of the Sea (Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee).*

([7]) Goedgekeurd door de Raad op het ogenblik van de ondertekening op 28 oktober 2016, met een bindende interpretatie van de CETA overeenkomstig artikel 31 van het Verdrag van Wenen inzake het verdragenrecht: http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13541-2016-INIT/en/pdf

— nietigverklaring van de verklaring van tijdelijke opslag;

— volledige vrijstelling van invoerrechten in bepaalde gevallen;

— de exacte termijnen van de nietigverklaring in geval van een aangifte tijdelijke opslag, een summiere aangifte bij uitgaan of een kennisgeving van wederuitvoer.

4.4. Het Comité steunt het verzoek van de Italiaanse regering om de Italiaanse gemeente Campione d'Italia en de Italiaanse binnenwateren van het Luganomeer met ingang van 1 januari 2019 op te nemen in het douanegebied van de EU.

4.5. Het Comité beveelt aan om gelijktijdig met dit integratieproces ook Richtlijn 2008/118/EG (accijnsrichtlijn) en Richtlijn 2006/112/EG (btw-richtlijn) te wijzigen, zodat zij vanaf 1 januari 2019 van toepassing zijn.

4.6. Het EESC zou graag zien dat de Commissie hem in 2021 het geplande evaluatieverslag voorlegt over de doeltreffendheid, samenhang en juistheid van het nieuwe rechtskader van het DWU, zoals gewijzigd bij het onderhavige wetgevingsvoorstel.

Brussel, 12 juli 2018.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Luca JAHIER